

ST. OLAV

Nr. 17

Oslo, den 26. april 1935.

47. årg.

Redaktør: Mgr. Irgens. Medarbeidere: mgr. Dr. Karl Kjelstrup, dominikanerpater A. Lutz, Sigrid Undset, Lars Eskeland.

„St. Olav“ utkommer en gang ukentlig. Abonnement både for inn- og utland tegnes på alle postkontor eller direkte, skriftlig i ekspedisjonen, Akersveien 5, Abonnementspris kr 2,50 pr. kvartal forskuddsvis betalt, for utlandet tillegg av vedk. lands avisporto. Opsigelser må være eksp. ihende senest 14 dager før hvert kvartalskifte. Annonser må være innsendt innen søndag aften, manuskript innen fredag aften.

„St. Olav“'s telefoner: Redaksjon og ekspedisjon: 23743 Redaktøren privat 14161 Redaksjonssekretæren privat 10695 — „St. Olav“'s ekspedisjon og forlag, Akersveien 5 l, åpent torsdage fra 10—2 og 4—7. Lørdager fra 10—1. De øvrige dager fra 10—4. Utbetalinger kun mandag kl. 3—4.

INNHold: Hvite søndag - Katolsk presseutstilling - Sigrid Undsets romaner - Sonetime i St. Peterskirken - Mgr. Hinsley erkebiskop av Westminster - Chefen - Pierre l'Ermite, pavelig husprælat - Dominikanerbasaren - Bokanmeldelse - Herhjemme og derute -

Hvite søndag -

— „for at I bed å tro skal ha libet i Kristi navn.“

Hvite søndag, dagen for barnas første hellige kommunion, er tilvisse en lys og glad fest — lys og glad og full av håp om en god fremtid for disse små ifølge den forjettelse som nettop er gitt barna av Kristus selv: «Guds rike hører dem til.» Men det er tillike en meget alvorlig dag fordi det lille kristne vesen, som da får del i Kristus selv, derved også tar en forpliktelse på sig som det er de eldres oppgave — alle voksne katolikkens oppgave — å hjelpe dem til å forbli tro imot, så de kan få leve livet i Kristi navn: i hans sannhet og sinnelag.

Det er en alvorlig oppgave — kanhende har den ikke siden den allerførste kristne tid vært så alvorlig som nu i våre dager. Det er jo slik, at vår tid innebærer for barna og de unge nøiaktig de samme farer som truet de kristne fra hedningenes side i de første århundrer, om enn disse farer kommer i en annen ytre skikkelse enn den gang. Frykter ikke for dem som slår legemet ihjel men for dem som vil drepe sjelen — slik står der skrevet, og frykten for sjelens tilintetgjørelse som bærer av det gode, det skjønne og det sanne — som den Helligånds bolig — er nøiaktig like så aktuell idag som i kristendommens begynnelse. Og vi har ikke den hjelp som de hadde dengang i de første menigheters liv i Rom, da man hver Hvitesøndag vandret i prosesjon ut til den 14-årige martyr St. Pancratius' grav og barna knelte ved den og avla løfte om å være tro som ham til døden og ut over den. Skjønt barna nu godt kan trenge den moralske støtte som et slikt løfte vilde være. Ti før sin avskjeds fra verden for-

utsa Kristus sine disipler at man vilde forfølge dem, som man hadde forfulgt ham, og at der vilde komme de tider hvor de og deres etterfølgere og alle, som vilde høre ham til, måtte kjempe og lide for hans sak på jorden, fordi korsets lære: ydmyghet og selvopofrelse alltid vilde være verden en forargelse og alltid ha til fiender alle dem, som så livets mål som værende en behagelig tilværelse her på jorden med mest mulig av dens goder. Men til hjelp i denne kamp med alle de menneskelige vanskeligheter, som den vilde føre med sig, gav han dem — og alle kristne med dem — i og ved den hellige Eukaristi andel i sig selv, sitt sinn, sin guddommelige kraft og kjærlighetsevne. Det var sig selv som Gud og menneske han skjenket oss — og derved blev hans kraft og kjærlighet tilgjengelig for oss som et konkret og brukbart hjelpemiddel for vårt troslivs synlige resultater på jorden.

Vi vet hvorledes de første kristne gikk gjennom lidelser, ja gjennom døden styrket av denne kraft — vi vet gjennom hele Kirkens historie, gjennom dens utbredelsesvei, hvorledes Eukaristien overalt vandret med, bodde i Tabernaklene og derfra gikk inn i de kristnes hjerter og gjorde dem til flammende vidnesbyrd om det glade budskaps sannhet. Men hvorledes står det nu til med våre hjerter — vi der som allerede sagt lever i en tid, hvor hedenskapet nu våkner til nytt liv selv i «kultiverte» land og det ser ut til, at der alle vegne rustes til en åndskamp av dimensjoner som aldri før. Vil de kristne være like uovervinnelige nu som før?

Vi ser på de unge som Hvitesøndag forener sig med

allverdens store Frelser — vil de motta frelsen og bli den tro gjennom livet — bli tro mot «et liv i Kristi navn?» Vil de atter og atter ty til Herrens eget bord for å få del i hans kraft og derved bli uovervinnelig for ondskapens angrep på deres sjele? Der lurar farer på dem overalt — vil de overvinne dem, vil de over-

vinne verden? Vil *deres* føtter bringe fred der hvor *våre* føtter ikke er nådd frem? La oss be med og for dem med Kirkebønnens ord for denne søndag: «Herre vår Gud, la de høihellige hemmeligheter som du har gitt oss til styrke av vår gjenopreisning både nu og i fremtiden vorde oss til lægedom. Amen!»

Den internasjonale katolske presseutstilling.

Som man mulig husker er det meningen neste år å avholde en internasjonal katolsk presseutstilling i Rom i forbindelse med feiringen av «Osservatore Romano»s 75 års jubileum. Paven hadde først stillet sin sommerressidens Castel Gandolfo til disposisjon for utstillingen — men da man nu skulde utarbeide hele den tekniske side av saken: fordelingen av alle de forskjellige lands standere og de forskjellige paviljonger så viste det seg med engang en rekke vanskeligheter med å få anbragt alt som var anmeldt så godt og overskuelig som det var å ønske. Man opgav derfor den første plan og bestemte seg for å avholde den i selve Vatikanbyen.

Paven, som like fra begynnelsen av har vist utstillingen den største interesse og personlig holdt sig underrettet om alle enkeltheter, har billiget denne bestemmelse. Og der er blitt anvist komiteen det samme område som den store misjonsutstilling hadde i 1925, nemlig den store havemessig beplantede Pigna-gård i det vatikanske palés nordfløy. Dette terreng er innfattet av en meget vakker arkitektur med Belvederefasaden som monumental avslutning. I denne «gård» blir alle utstillingspaviljongene opført, og man har allerede påbegynt arbeidet med dette. Foreløbig er det imidlertid bare utstillingskomiteens kontorer som er i bruk idet den har fått sig anvist en rekke lyse, moderne lokaler i det kvartal av Vatikanbyen som omfatter trykkeriet. Overalt ligger der kartoteker, korrespondansmapper og planer som viser at generalstaben er i full sving. Chefen for denne stab er utstillingens generalsekretær mgr. Giuseppe Monti, på hvis skuldre hovedbyrden av arbeidet hviler. Samtidig må han jo passe sine øvrige hverv: han er professor ved det romerske seminar i Lateranet og en av de øverste embedsmenn i det hellige Officiums Index-avdeling. For noen år siden utgav han et omfangsrikt verk over det rettslige grunnlag for skolevesenet i forskjellige land, og har tidligere tilhørt «Osservatore Romano»s redaktørstab. I spissen for utstillingskomiteen står Osservatorens chefredaktør grev della Torre, som paven nylig gjennom kardinalstatssekretæren har latt overrekke et offisielt brev som inntrengende anbefaler og går god for hele utstillingsideen. Forøvrig består komiteen av pavenes nevø grev Franco Ratti, som leder Vatikanbyens tekniske avdeling, ingeniør Castelli og professor Nogara, generalsekretær ved den pavelige museumsforvalt-

ning. En hel stab av utvalgte medarbeidere har fått i oppdrag å studere presseforholdene i de enkelte land samt innsamle og bearbeide alt det materiale som skal danne utstillingen.

Efter den siste audiens som utstillingskomiteen har hatt hos paven ligger nu i store trekk selve planen ferdig. Utstillingen kommer efter denne til å gi en fullstendig oversikt over alle grener av den katolske presses virksomhet og blir anlagt slik at den vil vekke og lette publikums forståelse av dens store moralske betydning. Det veldige stoff inndeles i tre grupper som alle vil benytte sig av det mest moderne anskuelsemateriale og dessuten får en stor sal til felles disposisjon hvor der skal fremføres film som egner sig til å utdype og belyse emnet. Den første avdeling blir vesentlig historisk og skal omfatte pressens utvikling frem til dens nuværende tallrike forgreninger (dagblad, ukeblad, tidsskrifter, korrespondentvirksomhet og telegrambyråer) samt belyse dens tekniske, økonomiske og spirituelle forbindelse med tidens religiøse, moralske og sosiale problemer. Som utstillingsmateriale anvendes både i denne og i de to andre avdelinger statistikker, grafiske fremstillinger og fotografier. I en sal for sig selv vil man samle alle de pavelige kunngjørelser og alle manende skrivelser og ord fra biskoper og fremstående katolikker som tar sikte på å fastslå pressens betydning for Kirkens fremgang og de store oppgaver som den katolske presse har å løse.

Den annen avdeling er tenkt som et «nasjonenes hus» og vil omfatte en utstilling av alle katolske presseforetagender i de enkelte land og ute på misjonsmarken. I denne avdeling utstiller også de store katolske forlag sine publikasjoner.

Den tredje avdeling endelig ordner sin utstilling efter de spesielle oppgaver den katolske presse beskjeftiger sig med: katolsk aksjon, ungdomssaken, misjonspropaganda, skolevesenet, ordenslivet, oppbyggelse, kultur. Særlig interesse vil her knytte sig til den orientalske Kirkes utstilling.

Allerede nu vet man at over tredve nasjoner vil delta. Samtidig har man også nu såvidt alle forarbeidet i orden så det kan fastslås at utstillingen vil bli levende og aktuell og få et preg som er den moderne katolske presses betydning verdig.

Omkring Sigrid Undsets romaner.

Vi har fra Danmark mottatt følgende artikkel som vi med glede gir plass i «St. Olav».

Denne artikkel er bare et forsøk på å gjengi noen av de tanker Sigrid Undsets bøker, især «Gymnadenia» og «Den brennende busk» har beriket mig med, en beskjeden takk fra en stille leser, en av de mange fru Undsets bøker har hatt budskap til. Jeg vet det er dristig å skrive om en forfatterinne hvis verker anmeldes i «Politikken»s kronikk samme dag de utkommer, og anmeldes så dyktig av Jørgen Bukdahl, at man ved første øiekast synes han har tatt alt med. Dog, der er nok å beskjeftige tankene med enda, især når man gang på gang er vendt tilbake til Sigrid Undsets bøker, og atter og atter er blitt tvunget til å tumle med problemer hun reiser, og har gjenkjent sig selv og andre i de mennesker hun gir kjøtt og blod i sine verker.

Det er jo riktige mennesker fru Undset skjenker oss, og ikke romanskikkelser, som visner i virkelighetens lys. Og hennes problembehandling føles så vederheftig, så sand, hennes ord virker beroligende og overbevisende, når falske profeter søker å gjøre propaganda for et eller annet moderne onde.

For noen år siden leste jeg «Gymnadenia». Den gang stod kameratekteskaps-problemet i zenith. Dommer Lindseys bok med forord av minister Steincke var utkommet ikke lenge i forveien. Spørsmålet blev debattert av alle, ja selv den katolske studenterforening «Akademicum Catholicum» behandlet i en diskusjons-aften med foretreffelig innledning av Thistrup-lægen dr. Perch, saken fra et katolsk synspunkt. Man overvar nær sagt ikke en samtale mellom ungdom uten at den begynte med kamerat og endte med ekteskap!

Sigrid Undset belyser også i sitt ovennevnte verk problemet, men legger tidspunktet tyve til tredve år tilbake i tiden. Skildringen av Paul Selmers og Lucys samliv er en gjengivelse av et klassisk kamerat-ekteskap, men vel å merke i dets høieste form: Disse to unge visste ganske bestemt at det gjaldt om å være trofast, holde ut, tross alt.

En anmelder skrev i sin tid at Paul Selmer ikke hevet sig over den unge gjennemsnittsmann, og at han handlet hverken verre eller bedre enn så mange andre.

Jeg tror ikke dette synspunkt er riktig. Betraktet ut fra sitt miljø er Paul Selmer nær det fullkomne. Han er trofast og ikke bange for å vedkjenne sig sin merkelige, enfoldige, fra sekterisk ødelagte omgivelser stammende kjæreste, Lucy, overfor sin kultiverte gamle embedsmannsslekt. Et halvt år før sin embedseksamen bryter han over tvers med studiene for hurtigere å skaffe Lucy et hjem. Og skjønt denne unge provinspikes usikre smak, primitive vesen og utilslørede mistroiskhet ofte irriterer ham grenseløst, tenker han dog aldri på å bryte forholdet.

Slik handler vi unge gjennemsnittsmenn ikke! Vi hadde efter en passende tid, når den første elskovs sødme var et tilbakelagt stadium, sendt Lucy avskjedsbrevet og ringen og beklaget oss over, at vi ikke passet sammen, at vi ikke hadde noe å gifte oss på, hvor gjerne vi enn vilde o.s.v., og i vårt stille sinn takket himlen for, at vi slapp så godt ut av forholdet, enda uten å få en rettssak på halsen!

Hvor forskjellig Paul og Lucy enn er i oppdragelse, utdannelse og tanke-sett, så overbevises man om at de kunne ha levet et ekteskap sammen. Deres kjærlighet var over all forstand. Den kunde utholde alt, tale alt og bære over med alt. Og her finner jeg et typisk og et herlig trekk i Sigrid Undsets forfatterskap: hennes tro på jordisk kjærlighets verdi. Denne tro bryter atter og atter frem i hennes bøker, og er i virkeligheten den røde tråd i hennes forfatterskap.

Det har vært gjentatt inntil trivialitet, at fru Undset er pessimist. Men les da «Våren» eller «Fru Hjelde» eller de to store middelalderlige romaner, eller romanen om Paul og Lucy. Disse verker uttrykker alle en sterk tro på at kjærligheten mellom mann og kvinne kan bestå tross all yttre motgang, tross sosial forskjell, tross sykdom, tross død, ja endog tross utroskap, og jeg vil derfor hevde at de ikke er uttrykk for noe ssvartsyn.

Om «Ida Elisabeth» uttaler Jørgen Bukdahl at det er kjærligheten til Frithjof, som hindrer Ida Elisabeth i å ekte sakfører Toksvold. Mon ikke det er Bukdahls viden, at fru Undset er katolikk, at hun anser ekteskapet for et sakramente, der forleder ham til å dra denne konklusjon? Jeg ser ikke rettere enn at det er hensynet til barna som avholder Ida Elisabeth fra å gifte sig igjen. Men dette rokker ikke ved mitt hoved-

Gjensidige

Norges eldste livsforsikrings-
og livrenteselskap
Stiftet 1847.

Korresspondanse-kursus

i tilskjæring og veiledning i søm.

Skriv efter plan. Vedlegg svarporto.
Elever inntas til kurser hele året.

Lady Tilskjærer- og syskole

Pilestredet 31. Oslo - Telefon 10129.

synspunkt. Ida Elisabeth hadde jo aldri elsket Frithjof. Hun tok ham fordi han også skulde være et sted, fordi hun i sin grønneste ungdom hadde vært så uheldig å ture for meget om med ham på tomanns hånd, en tuirng, som for bestandig merket henne fordi hun i barnlig nysgjerrighet og uvitenhet lot sig befinde av en gutt i lømmelalderen.

Det Sigrid Undset her viser oss er, at det første kjønnslike forhold utslettelig setter sitt preg, men hun sier ikke en stavelse om at det første kjønnslike forhold rummer *kjærlighet*.

Fru Undset vet hvad sykdom er, og hun skildrer den ikke sjelden i sine bøker. I middelalderromanene er hun ikke redd for å la sine menn være merket for livet av engelsk syke, la dem dø av kreft eller lide av tuberkulose. Og når man i «Kristin Lavransdatter» har lest skildringen av den sorte død, forstår man hvilken fryktelig landsulykke pesten var.

Også i romanene fra nutiden spiller sykdom titt med inn. Det var en spirende lungetuberkulose som blev foranledningen til at Lucy, for ikke å smitte Paul, flyktet bort fra ham. Det var av denne sykdom Frithjof

døde. Lucy overlevde den. Litt påfallende virker det når man i siste avsnitt av «Den brennende busk» blir vidne til at sykdom var årsaken til Lucys brudd med Paul. «Gymnadenia» antyder kun lite i den retning. Med den karakter Lucy hadde, kunde jeg tiltro henne, at hun uten å ha en så alvorlig grunn, forlot Paul, bare fordi hun fryktet for at deres ekteskap ikke kunde leves i noenlunde harmoni. Dette har visstnok vært forfatterinnens mening fra første stund, men hun har ikke villet gjennomføre dette standpunkt, kanskje av frykt for at lesernes sympati for Lucy derved vilde forskjertses. Derfor blir Lucys lungesykdom årsaken til, at hun i mange år forsvinner ut av Pauls synskrets, inntil han senere — under verdenskrigen — treffer henne på en tilfeldig restaurant i selskap med gullasch-grossererere. Tross årene og de endrede forhold er hun stadig den gamle Lucy, der intet har lært og intet glemt, den Lucy, som atter er rede til å gi sig hen til sin ungdoms elskede, og ikke forstår, at Pauls religion danner en avgjørende hindring for et sådant come back.

(Fortsettes.)

Sonetime i Peterskirken på Pasjonssøndag.

I «Nordisk Ugbeled» har Mogens Kai Nørregaard skrevet en vakker beskrivelse av dette års Pasjonssøndag i Rom — og vi tillater oss å gjengi den her i vårt blad:

I den apostoliske konstitusjon «Quod superiore anno» i hvilken den hellige Fader Pius XI den 2. april ifjor utvidet det ekstraordinære jubileum til hele den katolske verden, heter det til slutt: «Eftersom i mange egne den forferdelige kampanje av «de gudløse» stadig vokser . . . anser vi det for i høi grad på sin plass at der med bønn og bot sones — såvidt det er mulig — en slik forhånelse mot den guddommelige majestet . . . og derfor har vi i sinne — innen det universelle jubileum slutter — å ta del i en offentlig bedetime i den vatikanske basilika på en dag som nærmere bli angitt.»

Den angitte dag var Pasjonssøndag. Klokken 5 samledes skarerne i Peterskirken.

Solstrålene stod på skrå inn gjennom korvinduene og det gygne kors lyste over baldakinen mot den gygne hvelving. Fra min plass ser jeg ordene i innskriften i kuppeltamburen: Claves Regni Cælorum.

Jeg synes aldri jeg har sett Peterskirken så full. Det er i høi grad en folkelig deltagelse denne gang — det romerske småfolk — andektig og utvungen — og så en mengde kvinne-institusjoner, ledet av søstre. Ventetiden er ikke lang.

Uten å bli hilst av trompetfanfarer som ellers angir kun bifallsarmen at den hellige Fader har holdt sitt inntog i basilikaen. Der er han — langt borte lysende hvit i sin røde Sedia Gestatoria.

Foran Sakramentet stanser prosesjonen og den hellige Fader stiger ned og tilber det Allershelligste. Imens synger koret vekselsang. Det er «Adoro Te devote latens

Deitas». Blandt folkemengden synger mange med. Og da derefter «Tantum ergo» inntones synker alle som kan få plass til det på kne.

Men nu begynner selve stasjonsandakten — stasjonen er jo idag her i San Pietro. Koret setter inn med stasjonsbønnene — Kyrie eleison-litaniene følger — og langsomt beveger prosesjonen med paven til fots sig op imot apsis.

Det er forunderlig å høre helgenlitaniene i Rom rundt om i og utenfor byen ligger jo de eldgamle kirker der er bygget over gravene til dem, hvis navn nu anropes. Uvilkaarlig drar da billedet av hine kirker forbi ens indre blikk — de likesom synes å våkne og se mot St. Peter.

Umiddelbart efter litaniene lyder pavens stemme (takket være de lydforsterkende anlegg rundt om i basilikaen). Vi vet hvad han ber om og våre hjerter slutter sig til ham.

Da stemmen tier hever sig hymnen «Vexilla Regis prodeunt» — og lysene tennes oppe på loggiaen over Veroncias statue hvorfra pasjonsrelikviene vises. Over kirken har bredt sig en lydløs stillhet. Inntil jubelsangen «Christus vincit, Christus signat, Christus imperat» bryter frem. Paven bæres under fornyet hyldest tilbake gjennom kirken på Sedia Gestatoria.

Der sitter han der er som en far for oss alle — han som kun søker ett: å føre oss hjem.

Hjertelig takk

for all oppmerksomhet i anledning min 70-års dag.

Johan Weirig,
pastor.

Mgr. A. Hinsley, erkebiskop av Westminster.

Kardinalene Wiseman, Manning, Vaughan og Bourne har fått sin etterfølger, idet mgr. A. Hinsley er utnevnt til å bekle Westminster's erkebiskopsete.

Utnevnelsen kom som en overraskelse fordi dr. Hinsley er nesten 70 år og forrige år måtte opgi sin stilling som apostolisk delegat i Afrika på grunn av sviktende helbred. Da han imidlertid er en av de mest kjente prelater i den engelsk-talende verden tar man utnevnelsen som et gledelig tegn på at han har gjenvunnet sine krefter og føler sig helt arbeidsdyktig. Han er dessuten personlig godt kjent i England da han har virket 14 år som sogneprest i landet. Han har i 10 år vært rektor for det berømte engelske Kollegie i Rom foruten at han før har bekledd direktørstillingen ved St. Bede Grammar School i Bradford og professorstillingen ved St. Ushaw College i Durham. Han har ofte vært sendt som de engelske biskopers tillitsmann til Rom — vært apostolisk visitator for de afrikanske misjoner på britisk territorium foruten altså som nevnt apostolisk delegat i Afrika.

Erkebiskop dr. Hinsley er født i Carlton, Yorkshire i 1865 og blev prestevigslet 1893 i Rom etter å ha mottatt sin geistlige utdannelse ved det samme engelske Kollegie, som han senere skulde bli rektor for. Det blev en selvfølge i hans rektortid at de engelske biskoper

sendte de unge prestekandidater ned til ham — og han har derfor utstrakte personlige bekjentskaper blandt det engelske hjeraki som nu vil bli ham til stor nytte.

I 1926 konsekreertes han av den kjente kardinal Merry del Val til titularbiskop av Sebastopolis — og da han umiddelbart etter utnevntes til apostolisk visitator i britisk Afrika, utrettet han et kjempearbeid idet han i tyve måneder var på uavbrutt reise og i den tid tilbakela intet mindre enn 50 000 miles. I 1930 blev han apostolisk delegat og erkebiskop samme steds med en jurisdiksjon på 9 millioner kvadratmil eller 4/5 av hele kontinentet. Befolkningen tallet mer enn 80 millioner sjele — 60 kirkelige territorier sorterte under ham med både engelske, franske, spanske og italienske flagg vaiende over sig. Samtidig var han den eneste englander i diplomatisk tjeneste ved den hellige Stol. Også som erkebiskop reiste han ustanselig — og i lengden kunde hans krefter ikke slå til. Tropesykdommer angrep ham og han forlot sin gjerning i Afrika idet han blev utnevnt til domherre ved St. Peterskirken hvor han har virket inntil han nu kalles til en ny og krevende gjerning og har mottatt den med de ord: «Jeg er glad for å skulle opta et nytt arbeid i Kirkens tjeneste.» Hans første oppgave vil bli en kampanje for å skape forståelse for den katolske skolesak — har han uttalt i et intervju.

CHEFEN.

AV „PIERRE L'ERMITE“

Jeg er døpt. Og om ikke av annen grunn så berettiger dette faktum mig til å regne mig til de utvalgte.

Jeg er familiens chef — jeg har kone og barn og hushjelp.

Dessuten er jeg ansatt et eller annet sted — jeg er kon-torchef eller jeg leder en eller annen bedrift.

Derfor er der mange som nu i påsketiden har blikket rettet mot mig — vil chefen selv følge Kirkens bud? Hvis han ikke gjør det behøver vi jo heller ikke å gjøre det.

Og idet de følger mitt eksempel — hvad jeg gjør eller undlater å gjøre — avhenger nu meget av mig. Ikke alene meget men mange.

*

Hvad er en chef da egentlig?

Er det fåret som går brekende bak alle de andre får?

Er han et siv i sindet om enn hans ytre kan være stivt nokk? Er det ham hvis hele autoritet hviler på hans penge-pung? På hans uniform? På hans tonefall når han utsteder en ordre? På hans måte å slå døren i efter sig? Eller på hans evne til å redde sig ut av alle ubehageligheter?

Er det en chef — er det chefen?

Nei!!

Like så lite som det er en mann den stråfigur som bøndene utstyrrer med en kost og setter op som fugleskremsel.

*

Chefen — det er ham som gjennomskuer tingene og griper det rette.

Chefen — det er ham som er sterk. Chefen — det er ham som går forut og gir det gode eksempel.

Og jo mer floket en situasjon er — jo mer menneskemas-sen vakler til høire eller venstre og ikke vet veien den skal gå — jo mer må chefen angi retningen ved sine ord, ved sine handlinger, ved sin tros styrke og bæreevne — ti gjør han ikke det vil skibbruddet bli totalt.

*

Floket, tåket, truende er stillingen idag. Og overalt trek-ker der skyer op som bebuder uvær.

Alle ser disse skyer.

Og alle ser på chefene for i deres øine å lese svaret.

Svaret?

Ja — ti her er kaos. Som forøkes ved at hver eneste dag foreslår tusener aviser, bøker og foredrag verden over tusen forskjellige innbyrdes motstridende utveier til å komme inn i ordnede gode forhold. Fra de høieste intelligenskretser til passjaren mellem lassaroner på gatehjørnet har alle hver sin uforgripelige mening om botemidlene som skal anvendes.

Man hører — og går sin vei uten å tro på det man har hort.

*

Hvor skal botemidlet komme fra?

Nu — selvfølgelig fra det sted hvor det alltid er kommet til dem som vil ta imot det.

Fra den innerste kraft som overlever alle rystelser.

Fra den katolske apostoliske tro — den tro som har fostret de store hellige menn og kvinner.

Korset står hvor alt annet faller!

Det har stått i to tusen år — tross de forferdeligste forfølgelser —

og det kan ikke annet enn stå.

*

Med og i denne religion har jeg alle de svar jeg trenger.

Uten den ser jeg intet klart.

Dersom statschefene istedet for å true med den brutale makt vilde praktisere kristendom vilde himmelen øieblikkelig bli blå igjen og folkene atter ånde fritt.

I og med kristendommen er jeg sterk selv om jeg tynges av all jordens materielle åk og dette truer med å knuse mig — ti all min kjærlighet og hele mitt hån støtter sig da til Ham som hersker over selv den mektigste fyrste.

*

Mens uten den har jeg ingen grunn til å gjøre front mot de ødeleggende krefter som vil ha mig i sin makt.

Hvad vet jeg da om det gode eller onde? Hvad disse ord innebærer? Om de overhodet innebærer noe?

*

Derfor vet jeg at jeg må støtte mig til dens autoritet og dermed vise at jeg er chef ved å anerkjenne en chef i den.

Og nu i påsketiden skal min hustru og mine barn og min øvrige husstand — skal mine funksjonærer og arbeidere og alle andre forstå at jeg ved mitt eksempel vil vise dem veien de skal gå.

*

Det vil si at jeg skal utføre mine påskeplikter som alle kristne alltid bør opfylle dem men i ennu høiere grad i disse alvorlige tider som vi er blitt satt til å skulde leve vårt liv i og hvor hver den som er døpt har å kaste hele sin tro — det vil si alle sine krefter inn på den vektskål som nu vipper mellom fred og krig.

„Pierre l'Ermite“

pavelig husprelat.

Den kjente prest og forfatter abbé Loutil, sogneprest til St. Francois-de-Sales menigheten i Paris, men best kjent under sitt forfatterpseudonym «Pierre l'Ermite», er blitt utnevnt til pavelig husprelat. Utnevnelsen blev ham overbragt av Paris' erkebiskop, kardinal Verdier, som personlig ønsket å være den første til å lykkønske den kjente geistlige forfatter med den høie verdighet som den hellige Fader har meddelt ham i anerkjennelse av hans store fortjenester av Kirkens sak.

Kardinalen, som kom uanmeldt, traff ikke abbé Loutil og skrev da i kirkens sakristi følgende vakre brev:

«Kjære hr. sogneprest!

Jeg kommer for å meddele Dem at et telegram fra Rom som jeg mottok nu i morges, melder mig at De er utnevnt til pavelig husprelat. Jeg vil ikke vente med å lykkønske Dem! Den hellige Fader har med dette villet belønne hyrden, skribenten, den eminente prest,

kjent over hele verden og — hvad jeg tilføier med særlig glede — St. Odiles venn.

Deres erkebiskop er glad og stolt — og ber Dem monsigneur, motta sammen med sine lykkønskninger dette bevis på sin kjærlige aktelse.

Jean, kardinal Verdier,
erkebiskop av Paris.»

Vi tilføier at «St. Odile» er et innsamlingsarbeid i kirkelig øiemed, som abbé Loutil er sjelen i, og at våre lesere også i dette nummer som ofte før vil treffe en prøve på Pierre l'Ermite's fine og originale penn.

Dominikanerbasaren.

Den 2. mai åpner Dominikanerne sin basar i «Håndverkeren» til inntekt for St. Katarinahjemmets byggefond. Og man tør vel nok uten overdrivelse si at dette er et formål som har krav på interesse i alle kretser — også utenfor Oslo. Ti hvad betyr det ikke at vi har et sted hvor vi trygt kan la våre unge piker bo, når de av en eller annen grunn — studie- eller erhvervsøiemed må opholde sig i hovedstaden? Hjemmet, som det nu er, har lenge vært sprengt så det er på tide at byggeplanene blir realisert — man er jo så heldige på selve eiendommen i Gjørstadgaten å ha den ideelle byggetomt og planene ligger basarens oppgave å skulde være med til å skaffe. Eller rettere sagt: det er basarens hensikt og vår oppgave. Mange vakre gaver er allerede kommet — men der er ennu anledning til å sende en gave, liten eller stor efter evne, men mottatt med takknemlighet hvad enten den er det ene eller annet. *Og så er det å komme på basaren* hvis program vi skal gjøre nærmere rede for i neste nummer av «St. Olav». Det er den beste måte vi nu kan vise vår takknemlighet på for det store og opofrende arbeid Dominikanerordenen utretter blandt oss.

N. K. K. F's utlodning.

Da flere har spurt hvorledes det går med gullarmbåndets loddsalg, og mange venter spent på trekningen, vil jeg gjerne få meddele, at komiteen har mottatt to utskrevne bøker.

Der er fremdeles loddbøker i Arendal, Bergen, Fredrikstad, Halden, Hamar, Oslo, Porsgrunn, Trondheim og Tromsø.

Og er det noen damer og herrer som blandt sine bekjente vil forsøke å selge noen nummer, vil nok de som har mottatt N.K.K.F.s loddbøker være takknemlige for assistanse.

Det er 10 øre pr. nr. og inntekten går til Utdannelsefondet for vår ungdom.

På komiteens vegne
Ulrikke Sutter,
formann.

Husk! N. K. K. F's underholdningsaftener
søndag den 28. april og tirsdag den 30. april
til inntekt for **utdannelsesfondet!**

Se annonsen 3dje omslagsside!

BOKANMELDELSE.

Pater W. Roche, S. J.: «Barnets bøn til Jesus». («Jesu Hjertes Budbringer». Aarhus, Danmark.)

Vi har fra Danmark mottatt til anmeldelse en ny bønnebok for barn med anmodning om å henlede norske katolikkers — og i første rekke selvfølgelig foreldrenes — oppmerksomhet på den. Etter å ha lest den igjennom vil vi ikke alene oppfylle denne anmodning men vi vil medgi den lille bok vår varmeste anbefaling. For det første ved å citere følgende linjer som er skrevet om den og som klart og konsist gjengir det essensielle ved den:

«Endelig noe nytt for våre barn! Alt for ofte har bønnebøker gitt barna — og de voksne med — det inntrykk at Gud skal og må tiltales på en ganske særlig innviklet og høitrvende maner. Det er likefrém blitt gjort vanskelig, ja nesten umulig, å opfatte Vårherre som en riktig god venn man kunde ta med inn i det daglige liv. Nu vil kanskje noen si: «vi har greid oss godt med de gamle bønner». Men vi må huske på at moderne barns tanker er så avstumpede og forflatet av radio og kino og all tidens forvirring som vi med vår beste vilje ikke kan holde dem borte fra, at de ikke kan arbeide sig inn i og holde tankene samlet om tunge og opstyltede bønner.

Pater Roche's lille bønnebok er beregnet på å lære barnet å be. Bønnene er avfattet rytmisk og rytmen gjør at deres utseende rent bokstavelig blir mer tiltalende. Der er ikke noe skremmende ved de korte linjer og man får straks lyst til å gå igang med dem. Hver linje er en avsluttet, klar og liketil tanke i et naturlig sprog.»

Og dernest vil vi til disse ord føie for personlig regning at boken er intet mindre enn et lite mesterverk fordi den uten et øieblikk å bli søkt barnaktig henvender sig direkte til barnet — til det barn som Guds rike hører til og som er uavhengig av årenes antall om det enn er lettest å kalle på det hos dem, som også er barn av alder. Der er en tone i disse bønner som gjør det ikke usannsynlig at deres dype, stille, milde appell vil bli hørt av sjeler som ellers har lukket sig for tonen fra himlen, og få et ekko til å gjenglyde i deres sinn.

Ingen vil fortryde om de kjøper den til sine barn — husk kommuionsbarna på søndag! — men ingen vil heller fortryde om de kjøper den til sig selv og i trette og tunge stunder hvor tankene har så vanskelig for å konsentreres

— tyr til dens enkle hjelp. Det kunde være fristende å citere noen av bokens 58 bønner men det er bedre å si: ofre den krone som boken innbundet i shirting koster og fordyp dig selv i den. Den fåes gjennom «Budbringeren»s ekspedisjon, Ryesgade 26, Aarhus, Danmark — men selvfølgelig også gjennom alle bokhandlere.
E. D.-V.

Mgr. Møllenbeck 70 år.

Det blir nu snart fem år siden monsignore Møllenbeck tok sin avskjed som prest i aktiv sjelesorg og dro tilbake til sitt fedreland, men hans minne er fremdeles så levende i de menigheter hvor han har virket at man ikke skulde tro det var så lenge siden. For to år siden kom mgr. Møllenbeck på Norgesbesøk for som han sa å hilse på gamle venner. Og han fikk da utallige beviser på den hengivenhet hvormed han omfattes i de menigheter som han har viet sine krefter. Særlig tydelig kom det frem i Fredrikstad, hvor pastoren virke de siste syv år han var her i landet. Hans besøk var til glede for mange både der og annetsteds og det er ikke trolig at noen i Fredrikstad menighet har glemt den gripende preken han holdt der i høimessen søndag 7. mai 1933.

Monsignore Wenceslaus Møllenbeck er født 28. april 1865 i Haldern ved Münster. Han blev presteviet i Rom i 1894 og kom allerede det følgende år til Norge. Etter en del års virke i Nord-Norge, kom han i 1901 til St. Halvards menighet. Derefter blev han i 1912 sogneprest i Drammen og endelig i 1923 i Fredrikstad, hvor han tok avskjed i 1930. Han tilbringer nu sitt otium cum dignitate i Vrasselt bei Emmerich i Tyskland. I 1931 blev han av Paven utnevnt til monsignore som anerkjennelse for sitt lange og trofaste arbeide i Kirkens tjeneste. —

Herhjemme: —

OSLO. — Hs. Høiærværdighet Biskopen reiser lørdag til Sylling, for Hvitesøndag å forrette ved ikledningen av nye St. Fransiskussøstre. Han kommer tilbake til Oslo mandag aften.

OSLO. — St. Halvardslaget hadde i forbindelse med en liten ekstra generalforsamling en familie- og underholdningsaften Palmesøndag. Forslaget fra styret om at styret og formannen kun velges for ett år blev enstemmig vedtatt. St. Olavshymnen blev sunget. Frk. Ragnhild Foss fortalte enkelt og stillferdig om en jorsalferd i våre dager, ledsaget av lysbilleder. Det passet så godt til Palmesøndags aften å høre og se de hellige steder Jerusalem, Betlehem, Nazaret, Kana og alle de andre som en katolsk kristen kan prise i den stille uke. Etterpå bevertning. Derefter deklamerte fru politioronans Tangstad med dyktighet «Ahosveien den evige jøde» for oss samt «Manners vakt» av Arne Svendsen. — Det blev således fra først til sist en stilig aften — fullt hos lønnet foredragsholder og opleser med stort bifall.

Urban.

OSLO. — O. K. Y. avholdt retrett i dagene 15., 16. og 17. april i det biskoppelige kapell. Retretten, som var meget godt besøkt, blev likesom ifjor ledet av pastor Ugen. — 1ste påskedag hadde foreningen felleskommunion — messen celebrertes av sogneprest mgr. Irgens. Etterpå frokost i foreningslokalet. — 2den påskedag kl. 7 aften var der festandakt i biskopens kapell. Hs. høiærværdighet forrettet selv andakten hvorunder der blev optatt 10 nye medlemmer i O. K. Y. Foreningens direktør, sogneprest pater Notenboom holdt en manende tale om ungdommens idealer og pekte særlig på fastheten i troen — hvorpå biskopen påa ynglingene å slutte op om sin Kirke, sin forening og sin direktør. Biskopen overrakte selv de nye medlemmer deres optagelsesdiplomer og høitideligheten blev avsluttet med sakramental velsignelse og avsyngelse av «Store Gud vi lover dig —» — Etter en liten pause åpnedes selve festen med at viceformannen Egil Olafsen i formannens fravær bød de tallrike tilstedeværende velkommen og man sang ungdomssangen. Som vanlig når O. K. Y. holder fest var der lagt et meget stort arbeid i selve arrangementet og hele salen var holdt i vårens og påskens farver: hvitt, lysegrønt og gult med mange blomster. Festkomiteen fortjener all anerkjennelse for sitt strev men de høstet også den beste takk i form av den lyse og muntre stemning som hersket fra første stund. Ved bordet blev holdt en rekke taler — særlig anslående var pater Notenbooms ord om den takknemlighet man følte overfor mgr. Kjelstrups aldri sviktende interesse for O. K. Y., som nu hadde gitt sig utslag i de 10 vakre diplomer, alle håndgjort av monsignore selv. Pastor Ugen fikk en varm takk for den retrett han atter iår så beredvillig hadde gitt ynglingene og mgr. Irgens fremhevet den gode ånd som hersket i foreningen og gav sig utslag på dens hyggelige fester. På de nyoptattes vegne takket Hansteen-Knudsen — likesom frk. Østenstad fikk en jublende takknemlig hilsen da sangkoret hadde avsunget en del numre og derved demonstrert hvor utmerket en leder frøkenen er. Som sagt: festen var i et og alt vellykket og man var enig i at man allerede gledet sig til 26. mai hvor O. K. Y. atter ber til fest.

OSLO. — Det nye styre i St. Olavs menighets lokalforening av St. Olavs forbund holdt sitt første møte 5. april hos sognepresten. Til kasserer og sekretær blev valgt hr. kasserer Kristian Bergmann.

HAMAR. — St. Carl Borromeussøstrene avsluttet onsdag sin basar til inntekt for en liggehall til patientene. De mange vakre håndarbeider vakte stor oppmerksomhet og de besøkende fylte ofte klinikken til trengsel. Byens aviser bragte en utførlig omtale av basaren og dens formål. — Det er en meget vanskelig oppgave å lede en slik basar men i fru Nylund fra Oslo hadde søstrene fått en utmerket leder fordi fruene har den sjeldne gave å kunne ta folk på den rette

måten — hvad enten hun er konferansier eller selger lodder har hun alltid et elskverdig ord til alle. Hun hadde sikret basaren den beste underholdning hver aften av byens kjente kunstnere: dherrer Schøyen, Prag og dr. Riise, fru Lissowska-kaia, frk. Messel m. fl. — Ennvidere avholdt fru Paula Messel en av sine populære bagedemonstrasjoner under husmødrenes store begeistring. Endelig må nevnes turdanser av småpiker i vakre drakter. Søstrene hadde instruert dem og barna gjorde stor lykke både om kvelden og ikke minst på de to eftermiddagsforestillinger, arrangert for barn som vrimglet inn ad dørene i et nesten usannsynlig antall. Basarens suksess er et utmerket bevis på hvor avholdte søstrene er og hvor takknemlige vi er dem. Den store dukkefunkisvilla står nu utstillet i en av byens forretninger og lodder å 25 øre kan stadig fåes på den. **«Kire».**

HAMAR. — Hamar lokalavd. av St. Olavs forbund holdt generalforsamling søndag 7. april 1935 i foreningslokalet. Godt fremmøte. Formannen, fru Undset, hadde dessverre ikke anledning å være tilstede, og møtet blev da ledet av hr. Storbekken. Årsberetning og regnskap blev referert, og da ingen hadde noe å bemerke, blev kassereren gitt decharge. Valg på styre for 1935 hadde følgende utfall: formann fru Sigrid Undset (gj.v.), nestformann frk. A. M. Scarre (ny), kasserer P. Storbekken (gj.v.) samt sognepresten, pater Alby, som er selvskreven styremedlem. Revisor H. Chr. Borchgrevink (gj.v.) og referent fru Storbekken (ny). Fru Fransisca Iversen, som har satt i styret helt siden starten (flere år som formann) vilde ikke, tross anmodning motta gjenvalg (nestformann i 1934). Fruen fikk da noen takkens ord for vel utført arbeide og en riktig varm klappsalve. Til å representere lokalavd. ved landsmøtet i Trondheim blev valgt frk. Scarre og fru Tilley. — Etterpå blev ordet gitt til hr. førsteformektig Ivar Ruyter, som i et velformet, fint fremført foredrag fortalte oss om «Paray le Monial og Jesu-hjerte-andakten» — en skildring så gripende og interessant fremført, så vi håper at større forsamlinger enn her på Hamar (ca. 30 tilstede) må få bli delaktig i hr. Ruyters pilgrimsferd til de steder som knytter sig til Margrete Maria Alacoque og alt ellers i forbindelse med Jesu-hjerte-andakten. En rekke fine lysbilleder fikk vi også se. Så blev vi benket rundt kaffebordet, som de elskverdige søstre hadde dekket for oss, og her tilbragtes en koselig time med sang, tale av hr. Ruyter for pionerene i Hamar menighet, og efter å ha sunget nr. 29 i «Helg og Heim» blev møtet hevet kl. 23. — Vi sender påny hr. Ruyter vår hjerteligste takk — velkommen snart igjen til Hamar. **K. S.**

— og derute

PARIS. — Presidenten for St. Vincensforeningene, M. Henri de Verges, har mottatt en skrivelse fra pave Pius XI hvori denne berømmer St. Vincensselskapene som en av de skjønneste klenodier i Kirkens krone. I beskjenhet og ubemerkethet utøver St. Vincensbrødrene Frelserens gjerning og gjør barmhjertighet til en forløper for sannheten. Også i 1934 har St. Vincensarbeidet vært velsignet av Gud på en for alle synlig måte, og den hellige Fader uttaler ønsket om at brødrene stadig må arbeide med den samme iver og ekte kristelige kjærlighet overfor sine fattige medmennesker.

NEW YORK. — Som følge av en rekke foredrag avholdt av «de paulinske fedre» i New York har en del katolikker dannet en «Treenighetsliga» med det mål å bekjempe gudløsheten ved hjelp av presse og radio. Ligaen er stillet under St. Hilarius' proteksjon.

Redaktør: Mgr. Irgens

Jac. Olsens Boktrykkeri, Telefon 12699 Storgaten 28. Oslo.